

Okresná prokuratúra Košice II
Mojmírova 5, 040 46 Košice 1

Číslo: 1 Pv 192/15/8803
EEČ : 2-64-368-2015

Košice II, 02.11.2015

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**
Trestný čin: Prečin Úverový podvod podľa § 222 odsek 1, odsek 3 písmeno a Trestného zákona číslo 300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 1/2014 Zbierky zákonov

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného

XXXXX, rodné číslo: XXXXX
dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX, XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- Prečin Úverový podvod podľa § 222 odsek 1, odsek 3 písmeno a Trestného zákona číslo 300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 1/2014 Zbierky zákonov

na tom skutkovom základe, že:

v Košiciach, v Prevádzkarni XXXXX XXXXX dňa 16.05.2014 v presne nezistenom čase, uzavrel prostredníctvom splnomocneného zástupcu spol. XXXXX - XXXXX - XXXXX s miestom podnikania XXXXX IČO: XXXXX úverovú zmluvu č. XXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 8.720 Eur na nákup osobného motorového vozidla zn. Seat Altea 1,9 Tdi, XXXXX s kúpnu cenou 10.900 Eur, pričom celková cena úveru predstavovala sumu vo výške 13.519,40 Eur, ktorú sa zaviazal splatiť v 60-tich mesačných splátkach vo výške 256,66 Eur, kde okrem zloženej akontácie pri uzatvorení zmluvy vo výške 2.180 Eur a sumy dosiahnutej s výkonom zabezpečovacieho prevodu práva spol. XXXXX, doposiaľ neuhradil ani jednu splátku úveru, pričom v Matričnom liste klienta č. XXXXX uviedol nepravdivé údaje, že je zamestnaný u zamestnávateľa spol. XXXXX so sídlom XXXXX, s čistým mesačným príjmom 1.100 Eur, avšak v čase podpisu úverovej zmluvy nebol evidovaný v evidencii Sociálnej poisťovne ako platiteľ poistného v žiadnej spoločnosti, čím takto svojim konaním spôsobil spol. XXXXX, so sídlom v XXXXX

škodu vo výške 4.223,64 Eur

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, Odboru kriminálnej polície, sp. zn. XXXXX zo dňa 25.03.2015 bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku začaté trestné stíhanie a následne uznesením rovnakej spisovej značky zo dňa 29.06.2015 aj vznesené obvinenie podľa § 206 ods. 1 XXXXX za zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona, na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Po skončení vyšetrovania a vyhodnotení skutkového stavu a vo veci zabezpečených listinných dôkazov, vyšetrovateľ podal návrh na podanie obžaloby na obvineného XXXXX pre vyššie uvedený zločin.

Preskúmaním predloženého návrhu a na vec sa vzťahujúceho vyšetrovacieho spisu, som sa s takýmto postupom vyšetrovateľa nestotožnil, pričom som dospel k záveru že v danej veci neboli naplnené základné obligatórne pojmové znaky posudzovaného zločinu. Z uvedeného dôvodu som dospel k záveru, že v danej veci je potrebné realizovať postup podľa § 215 ods.1 písm. b) Tr. por. a trestné stíhanie proti obvinenému XXXXX je potrebné zastaviť a to najmä s poukázaním na to, že pri posudzovaní otázky som vzal do úvahy existenciu súkromnoprávneho vzťahu v ktorom ako účastníci vystupovali obvinený a poškodený.

Tomuto konštatovaniu zodpovedajú aj výsledky realizovaného vyšetrovania, z ktorých vyplynulo, že konaním obvineného nedošlo k naplneniu pojmových znakov skutkovej podstaty zločinu podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona po stránke objektívnej, pričom som toho názoru, že v danom prípade sa jedná výlučne o občianskoprávny spor, ktorý by mal byť riešený výlučne v konaní o občianskoprávnych veciach.

V rámci vyšetrovania boli vo veci vypočutý svedkovia XXXXX - splnomocnený zástupcu poškodeného a bol zabezpečený celý rad listinných dôkazov. Jednalo sa najmä o úverovú zmluvu s prílohami a správu so Sociálnej poisťovne, ktorými bol preukázaný a ustálený priebeh skutkového deja tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Obvinený XXXXX ku skutku, ktorý mu je kladený za vinu uviedol, že je pravdou, že dňa 16.05.2014 podpísal zmluvu o úvere u splnomocneného zástupcu spol. XXXXX Pri podpísaní zmluvy osobne nadiktoval potrebné údaje tomuto splnomocnenému zástupcovi spoločnosti, pričom všetky údaje okrem svojho zamestnania a výšky príjmu uviedol pravdivo. Úver nesplácal z dôvodu, že tento úver mala splácať tretia osoba.

XXXXX ktorý uzatváral zmluvu o úvere s obvineným vo svojej výpovedi uviedol, že obvinený pri podpise zmluvy predložil občiansky preukaz, ako aj ostatné doklady uvedené v samotnej zmluve. Na základe poskytnutých údajov od obvineného vypísal Matričný list klienta č. XXXXX v ktorom sú uvedené údaje

o zamestnávateľovi obvineného a výške jeho mzdy. Poskytnuté údaje následne preverila centrála spol. XXXXX, ktorá skúma pravdivosť údajov a bonitu klienta.

Splnomocnený zástupca poškodeného XXXXX k splneniu podmienok, za ktorých je spol. Home Credit, a.s. poskytovaný úver uviedol, že žiadateľ o úver je povinný predložiť, tak ako v konkrétnom prípade dva doklady totožnosti občiansky preukaz a vodičský preukaz, pričom musí byť zamestnaný. Pracovnú zmluvu však nemusí predkladať, nakoľko zamestnanecký pomer a výšku svojej mzdy potvrdí svojím podpisom v Matričnom liste klienta pri uzatváraní zmluvy. Keďže zamestnávateľa odmietajú poskytovať údaje o svojich zamestnancoch, spol. XXXXX nemá možnosť si overiť pravdivosť uvedených údajov. Osoba, ktorej bol poskytnutý úver je až následne v prípade nesplácania úveru preverovaná telefonicky a neskôr osobne ohľadom pravdivosti údajov uvedených v zmluve.

Z úverovej zmluvy č. XXXXX a jej neoddeliteľnej súčasti, a to Matričného listu klienta č. XXXXX vyplýva, že obvinený uviedol, že je zamestnaný v spol. XXXXX s čistým mesačným príjmom 1.100 Eur. Uviedol aj telefonický kontakt na zamestnávateľa tel. č. XXXXX

Zo správy zo Sociálnej poisťovne vyplýva, že obvinený v čase podpísania úverovej zmluvy nebol evidovaný v evidencii Sociálnej poisťovne ako platiteľ poisťného v žiadnej spoločnosti.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že poškodená spoločnosť okrem dvoch dokladov - občianskeho a vodičského preukazu nepožadovala od obvineného žiadne ďalšie doklady potvrdzujúce rozhodné skutočnosti, preukazujúce jeho bonitu.

Trestný čin je protiprávny, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Pre naplnenie znakov každého trestného činu sa vyžaduje naplnenie všetkých pojmových znakov skutkovej podstaty, a to objektu a objektívnej stránky, subjektu a subjektívnej stránky ako súhrnu znakov, ktoré charakterizujú určité ľudské správanie ako trestný čin. Všetky tieto znaky tvoria jeden celok a len v prípade ich kumulatívneho naplnenia možno v jednotlivých prípadoch hovoriť o trestnom čine. Absencia čo i len jedného z týchto obligatórných znakov, ktoré nie sú vždy priamo v zákone výslovne uvedené, spôsobí to, že konkrétne ľudské správanie nie je možné podriaďiť pod zákonnú skutkovú podstatu žiadneho trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona.

Zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1,3 písm. a) Tr. zákona, sa dopustí ten, *kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru a spôsobí ním väčšiu škodu.*

Pri posudzovaní otázky, či páchatel naplnil znaky príslušného trestného činu (typicky majetkovej povahy), je nutné vziať do úvahy aj prípadnú existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali páchatel a poškodený a ktorý má význam pre konkrétnu trestnú vec. Pokiaľ ide o súkromnoprávny vzťah, je potrebné totiž trvať na tom, aby na ochranu svojich majetkových záujmov dbali predovšetkým samotní účastníci takéhoto vzťahu. Od týchto účastníkov je nutné požadovať, aby postupovali obozretne a aby dodržali aspoň elementárne zásady

opatrnosti, obzvlášť ak sú pre to ľahko dosiahnuteľné prostriedky.

Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám a to za použitia prostriedkov súkromného práva. Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného nemožno posudzovanú trestnú vec hodnotiť inak ako tak, že poškodená spol. XXXXX ako účastník súkromnoprávneho vzťahu evidentne nedbala na minimálnu mieru zodpovedajúcu ochrany svojich práv a majetkových záujmov, vedome zanedbala mieru opatrnosti, keď si neoverila ľahko dostupné informácie významné pre rozhodnutie o poskytnutí úveru. Táto skutočnosť vyplýva z výpovede splnomocneného zástupcu spoločnosti XXXXX ktorý uviedol, že obvinenému bol poskytnutý úver na podklade toho, že predložil dva doklady totožnosti a vyhlásil v Matričnom liste klienta, že je toho času zamestnaný a dosahuje čistý príjem vo výške 1.100 Eur. XXXXX pri poskytnutí úveru vychádzala len z tvrdení obvineného, žiadne dodatočné informácie od obvineného k jeho finančnej situácii nevyžadovala (predložením dokladov súvisiace s jeho zamestnaním, a to pracovnej zmluvy, potvrdenie o príjme, resp. výplatnej pásky) a ani si tieto informácie žiadnym spôsobom nezisťovala (či telefónne číslo, ktoré uviedol obvinený skutočne patrí spol. XXXXX resp. či obvinený je zamestnancom tejto spoločnosti). Je pritom nepochybné, že poškodená spoločnosť disponuje dostatkom kvalifikovaného personálu a ďalších prostriedkov, aby pri zachovaní potrebnej opatrnosti tieto informácie získala. Navyše ako vyplýva z obchodného registra, poškodený sa venuje podnikateľskej činnosti poskytovania úverov od roku 2001, a preto musí mať dostatok skúsenosti s tým, ako hodnoverne posúdiť platobnú schopnosť žiadateľa o úver a tým predísť, resp. v čo najväčšej miere minimalizovať riziko nesplácania úverov.

V prípade vyodenia trestnej zodpovednosti z dôvodu nespĺnenia si aspoň základných podmienok týkajúcimi dodržania miery opatrnosti by bolo v rozpore s princípmi, na ktorých je založený právny štát, v tom zmysle aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a záujmov. Trestným postihom nie je predsa možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví určené k ochrane majetkových práv a záujmov. V tejto súvislosti k znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu je potrebné uviesť, že len uvedenie určitých nepravdivých skutočností nie je možné, samo o sebe, považovať za „uvedenie do omylu“ v zmysle základnej skutkovej podstaty trestného činu, pretože „uvádzanie, či deklarovanie nepravdy“ nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli alebo mohli byť aj objektívne spôsobilé oklamať klamanú osobu (ide o posudzovanie spôsobilosti, či nespôsobilosti použitého prostriedku oklamať poškodeného), respektíve, či k oklamaniu poškodeného došlo len preto, že ten celkom (hrubo) zanedbal svoju povinnosť (všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z § 415 Občianskeho zákonníka) a zjavne konal bez dodržania určenej miery opatrnosti. V takomto prípade možno hovoriť o tom, že k škode na majetku

poškodeného došlo výhradne v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti na strane poškodeného, t. j. s porušením obvyklej miery opatrnosti, pretože za jej bežného dodržania by bolo vylúčené oklamanie poškodeného, teda išlo o konanie nespôsobilé uviesť niekoho do omylu a spôsobilým sa stalo len a výlučne vďaka zjavnému porušeniu obvyklej miery opatrnosti zo strany poškodeného.

Na základe uvedeného mám zato, že v predmetnom prípade neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty zločinu úverového podvodu, konkrétne znak spočívajúci v uvedení do omylu. Ku škode na majetku poškodeného došlo výlučne z dôvodu zjavného porušenia obvyklej miery opatrnosti, pričom poškodená spoločnosť mohla jednoducho odhaliť nepravdivosť údajov uvádzaných obvineným, avšak za týmto účelom nevykonala žiadnu aktivitu, nakoľko tú vykonala až potom, čo obvinený nesplácal úver.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku *prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.*

Vzhľadom na uvedené dôvody bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať u prokurátora okresnej prokuratúry do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.

JUDr. Peter Jurko
prokurátor